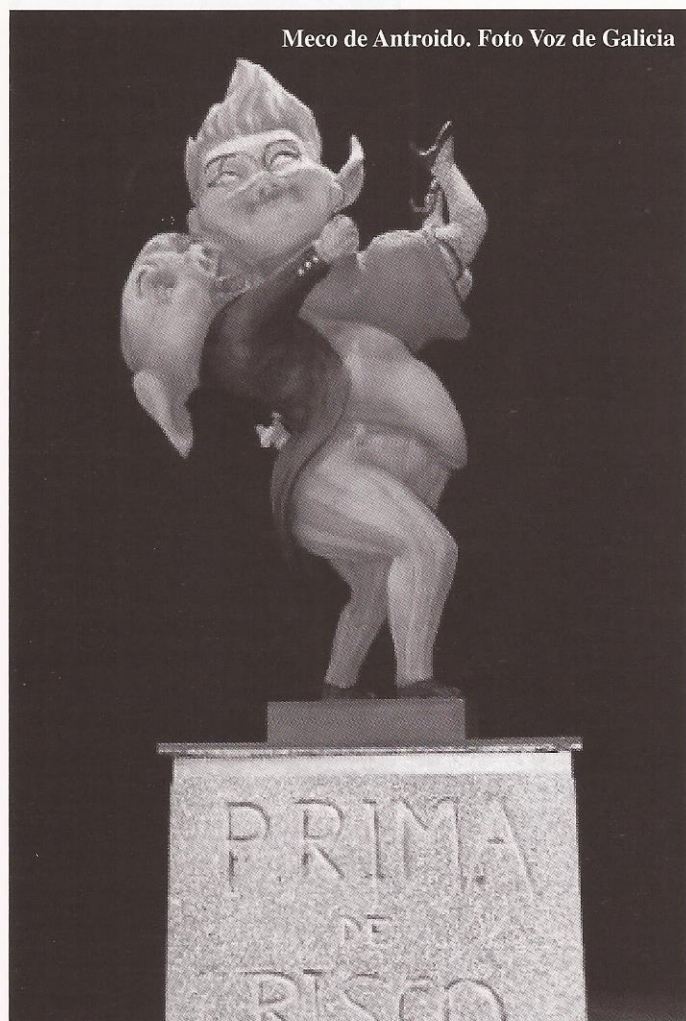

MÁIS COUSAS SOBRE O MECO

Por: Malena Disote Lino

Na actualidade polo Entroido está de moda facer uns monecos recheos de palla aos que chaman “mecos” que colgan nos torreiros das festas e aos que logo pasean e rematan coa súa queima. De onde vén ese costume? Non se sabe a ciencia certa, se ben o que si existe é a lenda do ‘Meco’. Por iso, nesta ocasión imos dar a coñecer, ou no seu caso recordar, unha das lendas do Entroido que ao longo dos tempos saíron á luz despois de permanecer anos case esquecidas sendo a primeira delas dunha grande consideración pola Ría de Arousa pois sucedeu nunha importante localidade daquelas terras, O Grove. Esa é a Lenda do ‘Meco.’

Meco de Antroido. Foto Voz de Galicia

Do Meco, con maiúscula, resulta moi interesante a opinión do lexicógrafo portugués Juan Ribeiro na súa obra,

publicada en 1909: “Frazes Feitas”, que di o seguinte: “No folclore de Galicia hai moitas historias sobre o Meco. Unha delas di que con ese nome había un individuo luxurioso e incontinente que non perdoaba nin doncela nin casada que caesen nas súas uñas” e engade que “esta lenda e outras similares puideron ser imaxinadas baixo a influencia da palabra “mec”, palabra que corre en tódalas xergas, baralletes e argots románicos e que significaba o forte, o poderoso, o xefe, o señor. E así no argot francés chámase a Deus o “Mec des mescs”. E remata declarando que “a frase, quen matou ó Meco? aplicase aos crimes colectivos e ven sendo similar a: ¿Quién mató al comendador? ¡Fuenteovejuna, señor!”.

José Miguel Besada, no número 3, desta revista Aunios mostra un interesante e documentado artigo titulado “O Grove, terra do Meco” onde no apartado titulado “O Meco, personaxe de lenda” sinala que este xa aparece nomeado nas copras satíricas de Mingo Revulgo, no século XV e tamén no século XVIII nunha glosa de don Diego A. Cernada, cura de Friume, pola parte de Lausame. Tamén afirma que aparece citado polo P. Sarmiento e por último cita a versión de Montero Ríos.

Esta versión deu moito que falar pois foi recollida polo xornal “El Liberal” con data 20 de setembro de 1898 que di así: “En una aldea de mi tierra, mataron a un sujeto, llamado Meco. La justicia andaba desesperada, buscando al asesino y sin poder encontrar ni un indicio, ni un rayo de luz. Como primera providencia metió en el juzgado, sito en la cárcel, a todos los vecinos varones. Cuando los tuvo encerrados, fue sacándolos uno a uno y sometiéndolos a igual indagatoria:

- ¿Quién mató al Meco?
- ¡Matámolo todos!”

Ao fin desa narración eu tómore a liberdade de engadir algo máis tratando de enriquecer, se cabe, o artigo de Besada:

No Diario de Sesión das Cortes Españolas de 1898, sobre o conto do Meco hai unha boa historia, pois cando algúns deputados criticaron o tratado de París e quixeron esixir responsabilidades pola perda de Cuba, Puerto Rico e Filipinas ao ministro galego Montero Ríos, que fora o principal negociador, este afirmou que o desastre non era soamente culpa súa e sacou a relucir a lenda, que anteriormente reflectimos, do Meco salientando a frase: “Matámolo todos”.

O escritor e humorista, tamén galego, Julio Camba referíndose a este mesmo conto do Meco e a alusión de Montero Ríos cóntao así: “O Meco era o cura do Grove e seguramente viviu, pouco mais ou menos, polos mesmos anos que o Alcipreste de Hita, aquel cura desvergoñado, de boa mesa e branda cama, que lle facía versos ás mozas e outras cousas peores. Daquela a fe era respectada e un alcipreste ou un capelán podía de cando en vez renderlle a honra debida aos seus fregreses, sen perigo de que o sacasen en “El Cencerro”.

O cura do Grove era un daqueles curas. Comía como se come no Grove, unhas comidas a base de mariscos. Pero mariscos de verdade, *clientes de la Viña de P. Morán y de la Bombilla*: lagostas sen pintar de vermello, vieiras, nécoras, centolas, andoriñas¹, berberechos e caramuxos!

“O cura do Grove buscábo. Coido que era bo mozo e tiña un carácter doado para a familiaridade cos rapazas. Ía a facer as súas dixestións á praia onde traballaban as mulleres metidas no mar coas saias remangadas por enriba dos xeonllos. Ao parecer xa eran bonitas as mulleres do Grove naquela época ou polo menos ao Meco non lle desgustaban”.

“Nun día o nome dunha rapaza foi posto en cuestión e as malas linguas mesturaron o nome do Meco no asunto... A cousa foi medrando, medrando... Falouse doutras mulleres. Falouse de casadas, de solteiras, de viúvas. Ao primeiro o Meco tiña algúns defensores.

- É un santo.
- E os nenos?
- O Meco é o pai de todos...

Ata que nun día apareceu pendurado do campanario. A xustiza fixo acto de presenza: xuíces, corrixidores, escribáns. Un escriban ía de casa en casa cun tinteiro de corno e unha pluma de ave preguntando:

- Quen matou ó Meco?
- Matámolo todos...!”

Desde entón á xente do Grove chámanlle Mecos.

Con relación a este nome, pola parte de Madrid e das provincias de arredor é bastante común utilizar outra frase feita: “No le vale ni la bula de Meco” querendo dicir que

non lle son de valor nin sequera os mellores privilexios. Meco é unha poboación próxima a Madrid a que lle fora concedida unha bula especial polo papa Inocencio VIII sobre a posibilidade de comer libremente, tanto nos venres como nos outros días de xaxún e de abstinencia, ovos e derivados do leite, agás na Coresma. Como se está a mirar non cabe mestura do cura do Grove coa vila do Meco na provincia de Madrid, partido xudicial de Alcalá de Henares. Da mesma maneira tamén o “meco”, con minúscula, tampouco ten nada que ver co outro “Meco”, con maiúscula.

De tódolos xeitos cumpre estar abertos ás novas iniciativas, como esta do “meco”, sobre todo si serven de divertimento e fan gozar mais tempo ós pequerrechos durante os días que anteceden ó Entroido pero sen esquecer á sardiña, aínda que sexa a de lata, pois a sardiña xa a enterraban os nosos devanceiros.

O meco aforcado. Debuxo de José Miguel Besada Costa para o libro: “O señor feudal Ou ¿Quen matou ó Meco?”

¹ Andoriña, nome que lle da Julio Camba á zamburiña sendo, ao parecer, daquela de uso común. Hoxe, polas Rías Baixas, practicamente ese nome non se utiliza.

Restaurante
Casa Dora

José del Río, 6 - Teléf.: 986 881 383 - MARÍN

